

สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี

วันที่ 11 เมษายน 2566

ประเด็นเศรษฐกิจและกระทรวงการคลัง

1. เรื่อง มาตรการการกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางให้สามารถอ้างอิงบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ของยานพาหนะดัดแปลง : กรณีศึกษารถดัดแปลง

คณะรัฐมนตรีมีมติ

1. รับทราบมาตรการการกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางให้สามารถอ้างอิงบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ของยานพาหนะดัดแปลง : กรณีศึกษารถดัดแปลง ตามที่คณะกรรมการป้องกันและการปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ

2. ให้กระทรวงการคลัง (กค.) เร่งรัดดำเนินการศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของมาตรการการกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางให้สามารถอ้างอิงบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ของยานพาหนะดัดแปลง : กรณีศึกษารถดัดแปลง ร่วมกับ กระทรวงมหาดไทย (มท.) สำนักงบประมาณ (สงป.) สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการพิจารณาดำเนินการให้คณะรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว

สาระสำคัญของเรื่อง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. รายงานว่า

1. หน่วยงานของรัฐมีการใช้รถดัดแปลง* ตั้งแต่ปี 2552 เพื่อนำไปใช้อำนวยความสะดวกในงานราชการและจัดบริการสาธารณะแก่ชุมชน ซึ่งปัจจุบันความต้องการจัดซื้อรถดัดแปลงเพื่อให้บริการแก่ชุมชนและจัดการระบบสาธารณูปโภคเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการขยายตัวของประชากรและชุมชน โดยจากข้อมูลระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ของกรมบัญชีกลางตั้งแต่ปี 2552-2561 พบว่า มีสัญญาซื้อขายรถดัดแปลงระหว่างหน่วยงานของรัฐกับบริษัทเอกชน จำนวน 1,721 โครงการ คิดเป็นมูลค่าเงินทั้งสิ้น 8,634.68 ล้านบาท ซึ่งเมื่อตรวจสอบจากกระบวนการจัดซื้อรถดัดแปลงแล้วพบว่า มีประเด็นปัญหา ดังนี้

1.1 การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะในการจัดหาขอบเขตงาน (Terms of Reference: TOR) เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่บริษัทใดบริษัทหนึ่งและมีการกำหนดราคากลางที่สูงเกินควร โดยรถดัดแปลงหลายประเภทไม่ได้มีการกำหนดคุณลักษณะและราคากลางไว้ตามมาตรฐานครุภัณฑ์ ดังนั้น หลายหน่วยงานจึงเลือกจัดซื้อโดยการสืบราคาและค้นหารายละเอียดของครุภัณฑ์จากแคตตาล็อกของผู้เสนอราคาซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทหรือบริษัทในเครือเพื่อทำการเปรียบเทียบราคาที่นำมากำหนดราคากลาง ทั้งที่เป็นการสืบราคาจากแหล่งเดียวกันและเมื่อเข้าสู่กระบวนการเสนอราคา มักพบว่า เป็นบริษัทในกลุ่มเดียวกันหรือบริษัทในเครือเดียวกันที่เข้าร่วมเสนอราคาและหมุนเวียนกันเป็นผู้ชนะการประมูล

1.2 การเข้าเสนอราคาอาจไม่มีลักษณะเป็นการแข่งขัน โดยบริษัทที่ร่วมเสนอราคาได้เสนอราคาอยู่ในช่วงราคาเดียวกัน ประกอบกับระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐไม่ได้กำหนดจำนวนการเคาะประมูลของบริษัท ซึ่งการเสนอราคาประมูลของบริษัทบางแห่งมีการเคาะราคาเพียงรายละเอียด 1 ครั้ง

และมีส่วนต่างของราคาที่สูงใกล้เคียงกันมากอยู่ระหว่าง 1,500-51,000 บาท ทำให้การเคาะราคาประมูลดังกล่าวอาจไม่มีลักษณะเป็นการแข่งขันการเข้าเสนอราคาที่แท้จริง อีกทั้งหน่วยงานของรัฐบางแห่งเลือกที่จะพิจารณาเพียงเอกสารเสนอราคาเท่านั้น

1.3 การจัดซื้อรถดัดแปลงราคาแพง โดยราคาตัวรถดัดแปลงและส่วนประกอบของรถเมื่อนำมาเทียบเคียงกับส่วนต่างราคาของสินค้าควบคุมประเภทรถยนต์แล้วพบว่า ราคาจำหน่ายปลีกเพิ่มขึ้นจากราคาโรงงานผลิตร้อยละ 29 และเมื่อหักต้นทุนการผลิตแล้วจะมีกำไรจากการประมูลร้อยละ 52.10 ซึ่งเป็นราคาที่สูงกว่าราคาตลาด

1.4 การเสนอผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ผู้มีอำนาจอนุมัติให้จัดซื้อ เช่น การให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ๆ เพื่อให้ผู้มีอำนาจอนุมัติให้บริษัทที่เสนอราคาได้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ

2. คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นควรเสนอมาตรการการกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางให้สามารถอ้างอิงบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ของยานพาหนะดัดแปลง : กรณีศึกษาการดัดแปลง เพื่อป้องกันและปราบปรามทุจริตในการจัดซื้อรถดัดแปลงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในภาพรวมของประเทศ ป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ป้องกันความเสี่ยงในการกำหนดราคากลางของรถดัดแปลงอื่น ๆ ที่อาจสูงเกินควรและการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เสนอราคาให้รายใดรายหนึ่ง ดังนี้

มาตรการ/การดำเนินการ	หน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย
(1) การจัดทำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางให้สามารถอ้างอิงบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ ราคาต้นทุน และผลตอบแทนตามปกติทางการค้าของยานพาหนะดัดแปลง : กรณีศึกษาการดัดแปลง ดังนี้	กระทรวงการคลัง (กค.) (กรมบัญชีกลาง) กระทรวงมหาดไทย (มท.) และสำนักงานงบประมาณ (สงป.)
(1.1) พิจารณาค่าต้นทุนและอุปกรณ์ส่วนควบต่าง ๆ ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายทางการตลาด และภาษีการจดทะเบียนที่เกี่ยวข้องของรถดัดแปลงให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันทางการค้าในเชิงคุณภาพ (1.2) ศึกษาลักษณะงานที่มีความจำเป็นในการใช้รถดัดแปลง โดยสอบถามไปยังหน่วยงานที่ประสงค์ใช้รถประเภทดังกล่าว ตลอดจนศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสถิติการใช้รถประเภทดังกล่าวของแต่ละหน่วยงาน เพื่อกำหนดมาตรฐานการออกแบบพร้อมราคา และเพื่อให้ครอบคลุมประเภทที่สอดคล้องกับบริบทการใช้งานในแต่ละพื้นที่ โดยคำนึงถึงมาตรฐานและต้นทุนที่แตกต่างกัน (1.3) กำหนดราคามาตรฐานรถดัดแปลง โดยหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (1.4) ในการดำเนินการในระยะต่อไป ให้พิจารณา กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางให้สามารถอ้างอิงบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ของยานพาหนะดัดแปลงอื่น ๆ โดยจัดลำดับความสำคัญจากสถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับยานพาหนะดัดแปลงอื่น ๆ ตลอดจนมูลค่าความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงการใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดในด้านความคุ้มค่า ผลลัพธ์ ผลผลิต ผลกระทบ และความพึงพอใจต่อสาธารณชน	

(2) การบูรณาการข้อมูลเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางให้สามารถอ้างอิงบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ของยานพาหนะดัดแปลงฯ ดังนี้ (2.1) จัดทำและบูรณาการฐานข้อมูลเปรียบเทียบเพื่อประกอบการจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งจัดทำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางของยานพาหนะดัดแปลงอื่น ๆ โดยจัดลำดับความสำคัญจากมูลค่าความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และจัดทำฐานข้อมูลเปรียบเทียบเพื่อประกอบการจัดซื้อจัดจ้าง (2.2) นำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางที่แล้วเสร็จไปดำเนินการในระบบออนไลน์กลางของภาครัฐ และต้องเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้	กค. มท. และ สปป.
(3) การตรวจสอบเชิงรุกเพื่อป้องกันการสมยอมราคาในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของรถดัดแปลงเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่งในการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางให้สามารถอ้างอิงบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ของยานพาหนะดัดแปลงฯ (3.1) ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางให้สามารถอ้างอิงบัญชีมาตรฐานครุภัณฑ์ของยานพาหนะดัดแปลงฯ (3.2) ให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตระดับกระทรวง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการตรวจสอบการดำเนินการตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวโดยสร้างแรงจูงใจและยกระดับมาตรการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตและมาตรการคุ้มครองพยานให้เป็นไปตามหลักการสากล (3.3) ให้สำนักงาน ก.พ.ร. นำมาตรการการกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางให้สามารถอ้างอิงบัญชีมาตรฐาน	กค. มท. สปป. สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ครุภัณฑ์ของยานพาหนะดัดแปลงฯ ไปพิจารณากำหนดเป็นตัวชี้วัดในแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
(4) การดำเนินการตามข้อเสนอแนะจากการประเมินติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 ของประเทศไทยรอบที่ 2 ในหมวดการป้องกันการทุจริต และข้อเสนอแนะจากคู่มือพิชิตความเสี่ยงต่อการเกิดทุจริตในสัญญาภาครัฐจากสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย เช่น ประเด็นการขยายระยะเวลาการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ และแนวทางการประเมินความเสี่ยงต่อคุณธรรมจริยธรรมในระดับองค์กร ระดับกระบวนการ และระดับบุคคลและเครื่องมือจัดซื้อจัดจ้างสมัยใหม่มาประกอบการพิจารณาปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความเหมาะสมมากขึ้น รวมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเผยแพร่การดำเนินงานผ่านทางเว็บไซต์เป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ต่อสาธารณะและประชาคมระหว่างประเทศต่อไป	กค. มท. และ สปป.

2. เรื่อง การของบกลางเพื่อชดเชยการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนในการชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนแบบสามัญ และเฉพาะเจาะจงของกลุ่มธนาคารโลก ปี 2561

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง (กค.) ใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 บกกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 200.60 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการชดเชยการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนในการชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนแบบสามัญและเฉพาะเจาะจงของกลุ่มธนาคารโลกปี 2561 โดยเบิกจ่ายในงบรายจ่ายอื่น ตามที่นายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ รวมทั้งมอบหมายให้ กค. และสำนักงบประมาณ (สปป.) ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

1. สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (11 กันยายน 2561) เห็นชอบการซื้อหุ้นเพิ่มทุนแบบสามัญและการซื้อหุ้นเพิ่มทุนแบบเฉพาะเจาะจงของธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ (International Bank for Reconstruction and Development IBRD) และบริษัทการเงินระหว่างประเทศ (International Finance Corporation: IFC) ในวงเงิน จำนวน 78 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 กระทรวงการคลัง (กค.) ได้ดำเนินการชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนของ IBRD และ IFC ดังกล่าวมาแล้ว 3 ครั้ง จำนวน 54.65 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมียอดคงเหลือที่ต้องชำระในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (งวดสุดท้าย) จำนวน 23.35 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตาม กค. คาดว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จะไม่เพียงพอที่จะชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนงวดสุดท้าย เนื่องจากในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 ค่าเงินบาทอ่อนค่ากว่าที่สำนักงานงบประมาณ (สพ.) ได้ประมาณการไว้ ดังนั้น กค. จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 200.60 ล้านบาทเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการชดเชยการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนในการชำระค่าหุ้นเพิ่มทุนของ IBRD และ IFC ดังกล่าว โดย สพ. แจ้งว่านายกรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ทั้งนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นชอบในหลักการ/ไม่ขัดข้อง

2. พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 มีผลบังคับใช้แล้ว ตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2566 เป็นต้นไป และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 169 (3) บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งต้องไม่กระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติให้ใช้จ่ายงบประมาณสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2566 (เรื่อง แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร) กำหนดแนวทางปฏิบัติและขั้นตอนดำเนินการตาม มาตรา 169 (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้ว่า การอนุมัติให้ใช้จ่ายงบประมาณสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จะต้องกระทำเท่าที่จำเป็น และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน โดยการดำเนินการดังกล่าวจะกระทำได้เฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ที่มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณ นอกเหนือจากที่ได้รับการจัดสรร หรือที่ได้รับการจัดสรรไปแล้วแต่ไม่เพียงพอ และมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องขอใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ทั้งนี้ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน แล้วจึงเสนอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบตามบทบัญญัติดังกล่าว

3. โดยที่เรื่องนี้มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องใช้งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ ซึ่งระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. 2562 ข้อ 9 (3) กำหนดให้กรณีที่วงเงินเกินกว่า 100 ล้านบาท ให้หน่วยรับงบประมาณนำเสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี จึงเข้าข่ายเรื่องที่ต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 ประกอบกับเรื่องดังกล่าวจัดอยู่ในด้านการสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถใน

การแข่งขัน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า กค. ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2566 (เรื่อง แนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร) ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน แล้วจึงเสนอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนั้น จึงเห็นควรนำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ หากคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการตามที่ กค. เสนอให้มีผลดำเนินการได้เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ความเห็นชอบตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 169 (3) แล้ว

ที่มา : <http://www.thaigov.go.th>

(โปรดตรวจสอบมติคณะรัฐมนตรีที่เป็นทางการจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง)

จัดทำโดย : สำนักงานคลังจังหวัดตาก

เบอร์โทรศัพท์ 0-5551-2089 , 0-5551-1010